

Šesti pastoralno-katehetski kolokvij za svećenike
Nadbiskupijski pastoralni institut, Zagreb
8. ožujka 2017.
mons. Mate Uzinić, dubrovački biskup

SINTEZA KOLOKVIJA

Poštovani oče nadbiskupe, braćo svećenici, redovnici, poštovane sestre redovnice, draga braćo i sestre!

Tri posljednja pastoralno-katehetska kolokvija za svećenike bila su usredotočena na stvarnost braka i obitelji te na promišljanja vezana uz mogućnost pastoralnoga i katehetskog djelovanja Crkve. Neovisno o različitim naglascima pojedinih kolokvija, svakomu od njih je temelj bila otajstvena sakramentalnost ženidbe i istina o obitelji i obiteljskom zajedništvu.

Središnja tema prvoga Kolokvija u nizu bila je pastoral zaručništva koji nam je približio istinu o ženidbi kao naravnoj stvarnosti zajedništva muškarca i žene koju je Krist izdigao na dostojanstvo sakramenta. Sakramentalnost ženidbe nije paralelna otajstvu saveza između Boga i čovjeka, odnosno Božjeg naroda, nego je ucijepljena u to otajstvo i, kao takva, neraskidiva. Stoga je važno mlade, a ne samo njih, poučavati razlici između zajedničkoga života i sakramentalnosti ženidbe, kako bi shvatili da njihovo „da“ u ženidbi nije privremeno, nego da znači „da“ do kraja života. To im prenijeti zadaća je svih nas: svake mjesne Crkve, konkretne župne zajednice, ali i svake obitelji.

Upravo ovoj posljednjoj, obitelji, kao mjestu pastoralnoga i katehetskog djelovanja Crkve, bio je posvećen drugi u nizu Kolokvija na ovu temu. Obitelj je, reći će papa u miru Benedikt XVI., „ikona Trojstva“ (*Angelus*, 27. prosinca 2009.), koja ukazuje na stalno darivanje jedne božanske osobe drugoj, od kojih se ni jedna ne gubi u svome identitetu, nego se sve više potvrđuju u onom što oduvijek jesu. U toj slici smo pokušali sagledavati bračno i obiteljsko zajedništvo. Mogli smo naslutiti značenje onoga ljubav i vjera vode razgovor unutar obitelji. Ljubav dopušta da vjera donosi plodove, a vjera pokazuje ljubavi smjer kako bi mogla vidjeti, primijetiti i potpuno se predati drugomu. Konačno, na temelju predavanja, radionica i iskustva drugih Crkava, mogli smo također naučiti *da je čovjek onoliko sličan Bogu koliko ljubi!* Zalagati se za obitelj koja ljubi, znači zalagati se za bolju budućnost čovječanstva i izgradnju kraljevstva Božjeg. A one obitelji koje su to iskusile, iskusile su što znači „biti dotaknut Evanđeljem.“ I one nas najbolje uče „trudu i radosti rada, bratskoj ljubavi, plemenitom praštanju, stalno obnavljanom, i nadasve bogoštovlju, molitvi i prikazivanju Bogu vlastitoga života“ (Papa Franjo, *Amoris laetitia*, 86.) Svjedočanstvo takvih obitelji istodobno je znak „obiteljskoga lica“ Crkve.

2. Naslov ovoga Kolokvija, trećeg i posljednjeg u nizu: *Biti obitelj u obitelji Crkve*, nije, čini se, toliko tvrdnja koliko je zapravo zadaća. Zato su nas predavanja i radionice koje su bile više praktične, nastojala poučiti kako pomoći obitelji da ostane ili postane obitelj i kako je shvaćati i tumačiti kao „Crkvu u malom“, odnosno kao „kućnu Crkvu“. Mogli smo iznova postati svjesni da, kako je rekla profesorica Ljubetić, „u današnjim složenim uvjetima života obitelji moraju ulagati maksimum energije u ostvarenje svoje vizije uspješne obitelji, a uspjeti u obitelji znači stvoriti izvrsnu obiteljsku kulturu.“ Može li to obitelj ostvariti sama? Očito je da ne može. Zato profesor Tamarut i napominje da se „uglavnom do sada govorilo o tome što Crkva očekuje od obitelji, a u znatno manjoj mjeri o tome što obitelj očekuje od Crkve“. Njegova su razmišljanja – osobito ona sročena u rečenici: „Svećenik odgaja, okuplja i uključuje“ – stavila pred nas mnoge zadaće za koje se svakodnevno valja pripremati i odgajati. Ipak, potrebno je tražiti i preispitivati uvijek nove mogućnosti da obitelj, kao „kućna Crkva“, može ispuniti svoje evangelizacijsko poslanje. Preduvjet tome je, kako je naglasio profesor Čondić ističući misli pape Franje, „da roditelji žive stvarno iskustvo vjere u Boga, da ga traže i trebaju, jer samo na taj način“, kako smo naglasili i u

podnaslovu Kolokvija, „naraštaj naraštaju kazuje djela tvoja“ (AL 287.). Pozvani smo, u tom smislu, uvijek iznova buditi u obiteljima njihov evangelizacijski i pastoralni identitet. Konačno, i ranjena stvarnost, stvarnost je naših obitelji. Razmišljajući nad sedam koraka kojima valja hoditi u razumijevanju pastoralnoga rada s ranjenim obiteljima, a o kojima je govorio profesor Aračić, učinilo mi se ovdje važnim spomenuti onaj sedmi kao najvažniji: integracija ranjenih u zajednicu Crkve. Neovisno o kakvim se ranama radi, jer – čuli smo – „trauma je rana koju vrijeme ne liječi“, papa Franjo nas poziva da uvijek pred očima imao Crkvu koja „nije carinarnica, ona je Očev dom, gdje ima mjesta za svakoga s njegovim tegobnim životom“ (AL 310.). Radionice su nam sa svoje strane dale mogućnost naučiti kako se i što se sve može raditi i doživjeti s obiteljima u redovitim, ali i neredovitim situacijama.

3. Ovaj Kolokvij je još jednom potvrdio važnost razmišljanja i djelovanja Crkve o pastoralu braka i obitelji. Još i više! Spominjem se ovdje *Pastirskoga pisma hrvatskih biskupa povodom trećega apostolskog pohoda svetoga Pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj*, naslovljenoga *Obitelj - put Crkve i naroda*, u kojemu su biskupi naglasili: „Obnova Crkve počinje s obnovom obitelji.“ Drugim riječima, kad Crkva govori o obitelji, govori o sebi. I kada govori o obnovi pastorala i kateheze obitelji, govori o potrebi vlastite obnove. Biti obitelj u obitelji Crkve je nemoguće sve dok Crkva doista ne postane obitelj obitelji!

Poštovani sudionici Kolokvija!

U posljednja tri kolokvija dani su mnogi impulsi pastoralu zaručništva, sakramentu ženidbe, praćenju bračnih parova i radu s obiteljima u redovitim i neredovitim okolnostima. Raduje činjenica da su ti kolokviji bili na određeni način suputnici događanjima na razini opće Crkve, koja je svojim sinodama te, konačno, pobudnicom pape Franje *Amoris laetitia*, započela novi put u pastoralu braka i obitelji. Koliko su međusobno isprepletana sva područja bračnoga i obiteljskoga pastorala, postaje jasno upravo u riječima pape Franje: „Najbolje pripremljeni za ženidbu vjerojatno su oni koji su od vlastitih roditelja naučili što je kršćanski brak“ (AL 208.). U toj je, naime, rečenici satkana sva važnost obitelji i njezina evangelizacijskog poslanja.

U nadi da će ovi kolokviji pridonijeti sustavnijem djelovanju svih naših nadbiskupija i biskupija, kao i radu vas svećenika i svih onih kojima ćete prenijeti iskustva, želim zahvaliti svima koji su pridonijeli organizaciji i sadržanoj bogatstvu ovogodišnjeg Kolokvija. Osobitu zahvalnost, u ime naših triju vijeća HBK, želim izraziti Zagrebačkoj nadbiskupiji na čelu s nadbiskupom kardinalom Josipom Bozanićem i Nadbiskupijskom pastoralnom institutu na čelu s ravnateljem dr. Josipom Šimunovićem. U naše ime zahvaljujem također Tajništvu HBK, Nacionalnom katehetskom uredu HBK na čelu s dr. Ivicom Pažinom koji je, kao i svake godine, odradio najveći dio posla, Uredu HBK za život i obitelj na čelu s dr. Petrom-Krešimirom Hodžićem, predavačima, voditeljima radionica i predstavljateljima. Ovoj zahvalnosti, a na kraju ovog trogodišnjeg ciklusa koji je stavio u središte obitelj, želim pridružiti iskrenu zahvalnost u ime Vijeća HBK za život i obitelj, Ureda HBK za život i obitelj, povjerenika za pastoral braka i obitelji i u svoje osobno ime, Vijeću HBK za katehizaciju i novu evangelizaciju na čelu s mons. Đurom Hranićem, đakovačko-osječkim nadbiskupom, Vijeću za kler na čelu s mons. Vjekoslavom Huzjakom, bjelovarsko-križevačkim biskupom te svima vama, dragi sudionici ovih naših kolokvija. Osobito vam zahvaljujem što ćete ove ideje i iskustva prenijeti svećenicima svojih dekanata i tako pomoći da se implementiraju u životu Crkve.

Zaključujem riječima iz homilije pape u miru Benedikta XVI., upućenim na zagrebačkom hipodromu 5. lipnja 2011., u prigodi Prvog nacionalnog susreta katoličkih obitelji: „Izgradnja svake kršćanske obitelji smješta se unutar veće obitelji Crkve, koja je podupire i nosi sa sobom. I obratno, Crkvu grade obitelji, male kućne Crkve.“ Te zajedno s njim i njegovim riječima: „Molim Gospodina da obitelji budu uvijek više male Crkve, a crkvene zajednice da budu više obitelji.“

Bog vas blagoslovio!